

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Podoba kokpitu Výroba je v tabulce 14. Vedle přednastavených algoritmů je rozhodující nastavení počtu směn hráčem (označení SMENY).

Vedle toho se do hry zapojují nové konstanty (tab. 15) a to nedokončená výroba v CJ (označení k_{nv}) určující počet CJ v procesu výroby, cena CJ v procesu výroby v Kč/CJ (označení k_{nv_cena}) pro stanovení hodnoty zásob ve výrobním procesu, výroba cihel v jedné směně v CJ (označení k_{cihly}), spotřeba variabilní energie na jednu CJ v kWh/CJ (označení $k_{energie}$) a fixní spotřeba energie v kWh (označení k_{fe}) pro udržení rozpálené pece pro výrobu.

V první období do hry zasahují i Proměnné, a to cena energie Kč/kWh (označení u_{ce}) – viz tab. 16.

Výroba CJ během prvního období (označení VYROBACJ) = SMENY * k_{cihly} * (1- k_{zmetky}). Spotřeba materiálu v tis. Kč (označení SPOTM) = SPOTH * PCH/1000. Spotřeba variabilní energie tis. Kč (označení SPOTE) = VYROBACJ * $k_{energie}$ * u_{ce} /1000. Spotřeba fixní energie v tis. Kč (označení SPOTTFE) = u_{ce} * k_{fe} /1000/4. Výkonová spotřeba za první čtvrtletí v tis. Kč (označení VSQ) = SPOTM + SPOTE + SPOTFE. Stav CJ ve výrobním procesu (označení NVPS) = k_{nv} . Nedokončená výroba v tis. Kč (označení NV) = k_{nv} * k_{nv_cena} /1000.

Tab. 14 Kokpit Výroba v prvním herním období

Výroba	Označení	Poč. stav	2014 [1 Q]	Výpočet
Počet směn	SMENY		3	Nastaveno hráčem
Výroba (CJ)	VYROBACJ		3 780 000	SMENY*k_cihly*(1-k_zmetky)
Výkonová spotřeba (tis. Kč)	VSQ		3 213	SPOTM+SPOTE+SPOTFE
Materiál	SPOTM		643	SPOTH*PCH/1000
Variabilní energie	SPOTE		945	VYROBACJ*k_energie*u_ce/1000
Fixní energie	SPOTFE		1 625	u_{ce} * k_{fe} /1000/4
Nedokončená výroba (CJ)	NVPS	50 000	50 000	k_{nv}
Nedokončená výroba (tis. Kč)	NV	300	300	k_{nv} * k_{nv_cena} /1000

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. 15 Konstanty pro výpočet v prvním období stavů v kokpitu Výroba

Název konstanty	Označení	Hodnota
Nedok. výroba (CJ)	k_{nv}	50 000
Nedok. výroba (Kč/CJ)	k_{nv_cena}	6,00
Výroba cihel v jedné směně čtvrtletní	k_{cihly}	1 400 000
Spotřeba energie (kWh/CJ)	$k_{energie}$	0,0500

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Fixní energie (kWh)	k_fe	1 300 000

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. 16 Proměnné pro výpočet v prvním období stavů v kokpitu Výroba

Název proměnné	Označení	2014 [1 Q]
Cena Energie (Kč/kWh)	u_ce	5,00

Zdroj: vlastní zpracování

Podoba kokpitu Prodej je v tabulce 17. Vedle přednastavených algoritmů je rozhodující nastavení prodejní – nabídkové ceny hráčem (označení CENA). Vedle CENA je vstupem do systému hry nabízené množství CJ (označení NABCJ) = VYCJ (poč. stav) + VYROBACJ. Systém pod obdržení vstupů (CENA + NABCJ) od všech hráčů provede podle předem nastaveného algoritmu výpočet čtvrtletního prodeje pro každého hráče (označení PRODEJA), jeho tržní podíl (označení PODILA) a tržní cenu jedné CJ v Kč (označení CENAT). Algoritmus výpočtu položek systémem bude popsán později.

Tab. 17 Kokpit Prodej v prvním herním období

Prodej	Označení	Poč. stav	2014 [1 Q]	Výpočet
Prodejní cena Kč/CJ	CENA	7,40	7,00	Nastaveno hráčem
Sklad hotových výrobků (CJ)	VYCJ	250 000	393 529	NABCJ - PRODEJA
Sklad hotových výrobků (tis. Kč)	VY	1 850	2 912	VYCJ*CENA/1000
Čtvrtletní nabídka (CJ)	NABCJ		4 030 000	VYCJ (poč. stav) + VYROBACJ
Čtvrtletní prodej (CJ)	PRODEJA		3 636 471	výpočet systémem
Tržní podíl (%)	PODILA		53,45%	výpočet systémem
Tržní cena (Kč/CJ)	CENAT		7,23	výpočet systémem

Zdroj: vlastní zpracování

Po proběhnutí prvního kola hry je spočten nejprve výkaz zisku a ztráty (tab. 18). Tržby z prodeje výrobků a služeb jsou v tis. Kč spočteny z dat kokpitu Prodej, tj. $TRZBY = PRODEJA * CENA/1000$. Výkonová spotřeba je přebrána z kokpitu Výroba $VYKSP = VSQ$. Výpočet položky Změna stavu zásob je opět založen na kokpitu Prodej. $ZS = VY$ (počáteční stav) – VY (stav v 1. Q. 2014). Během celého roku je pro výpočet změny stavu zásob použita prodejní cena z počátku období. Pro výpočet Mzdových nákladů jsou potřeba konstanty pro výpočet prvního období VZZ (tab. 19) a počet směn z kokpitu Výroba. $MZDY = (k_{pz\_fix} * k_{mzda\_fix} + SMENY * k_{pz\_var} * k_{mzda\_var}) * 3/1000$. Náklady na sociální a zdravotní pojištění $POJ = MZDY * 0,34$. Osobní náklady $ON = MZDY + POJ$. Odpisy za dané čtvrtletí se spočtou pomocí konstanty z tab. 19. $ODPISY = k_{odpisy}/4$. Následně je možné vyčíslit $EBIT = TRZBY - VYKSP - ZS - ON - ODPISY$. Nákladové úroky a jiné podobné náklady se spočtou pomocí proměnných

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

z tab. 20 a počátečních stavů Závazků k úvěrovým institucím dlouhodobých i krátkodobých. Pokud je záporný stav peněžních prostředků, také pomocí počátečního stavu peněžních prostředků. $NU = DBU * u_{um}/4 + DBU * u_{um}/4$ a v případě, že je stav peněžních prostředků záporný, tak jsou přičteny úroky z kontokorentu + $(- PP * u_{um\_kontokorent}/4)$. Výsledek hospodaření před zdaněním je vyčíslen jako $ZISK = EBIT - NU$. Daň z příjmu se spočte pomocí proměnné z tab. 20. Pokud je zisk před zdaněním větší než nula, pak $DAN = ZISK * u_{ds}$, jinak $DAN = 0$. Hospodářský výsledek za účetní období se spočte odečtením daně od zisku před zdaněním $CZ = ZISK - DAN$.

Tab. 18 Výpočet položek Výkazu zisku a ztráty v prvním období

Výkaz zisku a ztráty	Označení	2014 [1 Q]	Výpočet
I. Tržby z prodeje výrobků a služeb	TRZBY	25 455	PRODEJA*CENA/1000
A. Výkonová spotřeba	VYKSP	3 213	VSQ
B. Změna stavu zásob	ZS	-1 062	VY (poč. stav) - VY (2014 1.Q.)
D. Osobní náklady	ON	12 225	MZDY+POJ
D.1 Mzdové náklady	MZDY	9 123	$(k_{pz\_fix} * k_{mzda\_fix} + SMENY * k_{pz\_var} * k_{mzda\_var}) * 3 / 1000$
D.2. Náklady na soc. a zdrav. pojištění a ostatní náklady	POJ	3 102	$MZDY * 0,34$
E.1 Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného maj.	ODPISY	4 756	$k_{odpisy} / 4$
EBIT	EBIT	6 323	$TRZBY - VYKSP - ZS - ON - ODPISY$
J. Nákladové úroky a podobné náklady	NU	2 100	$DBU * u_{um}/4 + DBU * u_{um}/4 + \text{pokud je PP záporný tak } - PP * u_{um\_kontokorent}/4$
** VH před zdaněním	ZISK	4 223	$EBIT - NU$
L. Daň z příjmu	DAN	802	$ZISK * u_{ds}$
*** VH za účetní období	CZ	3 421	$ZISK - DAN$

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. 19 Konstanty pro výpočet v prvním období VZZ

Název konstanty	Označení	Hodnota
Počet zaměstnanců (fixní)	k_{pz_fix}	51
Průměrná měsíční mzda (fixní)	k_{mzda_fix}	24 334
Variabilní pracovníci ve směně	k_{pz_var}	40
Průměrná měsíční mzda	k_{mzda_var}	15 000
Odpisy (roční)	k_{odpisy}	19 025

Zdroj: vlastní zpracování

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Tab. 20 Proměnné pro výpočet v prvním období VZZ

Proměnné	Označení	Hodnota
Úroková míra BÚ	u_um	12,00%
Úroková míra kontokorent	u_um_kontokorent	30,00%
Daňová sazba	u_ds	19 %

Zdroj: vlastní zpracování

Nyní lze přistoupit k výpočtu rozvahových položek v prvním období, tj. v 1. Q. 2014 (tab. 21). V první období do hry zasahují i Proměnné (tab. 22), a to splátka dlouhodobého úvěru v % za čtvrtletí (označení $u_{\text{splatka\_dbu}}$) a splátka krátkodobého úvěru v % za čtvrtletí (označení $u_{\text{splatka\_kbu}}$).

Z kokpitu Těžba je přebrán stav skladu hlíny v tis. Kč (označení MAT). Z kokpitu Výroba stav skladu nedokončené výroby v tis. Kč (označení NV) a z kokpitu Prodej stav skladu hotových výrobků v tis. Kč (označení VY). Zásoby (označení ZAS) = MAT + NV + VY. Časové rozlišení aktiv + poh. VK je v celé hře nastaven na hodnotu 0.

Základní kapitál je nastaven na počátku hry a je roven hodnotě konstanty k_{zk} . Stav nerozděleného zisku a fondů ze zisku je po celý rok shodný s počátečním stavem. Stav dlouhodobých závazků k úvěrovým institucím (označení DBU) je pravidelně v každém období snižován o $u_{\text{splatka\_dbu}}$. V prvním čtvrtletí stav DBU = DBU (poč. stav) * (1 - $u_{\text{splatka\_dbu}}$). Obdobně u krátkodobých závazků k úvěrovým institucím (označení KBU) = KBU (poč. stav) * (1 - $u_{\text{splatka\_kbu}}$). Ostatní dlouhodobé závazky jsou po celou hru nastaveny na nulovou hodnotu. Časové rozlišení pasiv je také po celou hru nastaveno na nulu. HV za účetní období je přebrán z VZZ. Vlastní kapitál se spočte $VK = ZK + NZ + CZ$. Dlouhodobé závazky $DZ = DBU + ODZ$. Stav ostatních krátkodobých závazků (označení OKZ) se spočte ze stavu výkonové spotřeby a osobních nákladů s pomocí proměnné koeficient krátkodobých závazků (určuje, jaká část výdajů nebude splacena). $OKZ = (VYKSP + ON) * u_{\text{kz}}$. Krátkodobé závazky se spočtou $KZ = KBU + OKZ$. Nyní je možno spočítat závazky $ZAV = DZ + KZ$. Cizí zdroje se rovnají závazkům $CIZ = ZAV$. Pasiva celkem se rovnají součtu $VK + CIZ$.

Aktiva se rovnají pasivům celkem, tj. $A = P$. Dlouhodobý majetek se rovná $DM = DM \text{ poč. stav} - \text{ODPISY}$. Pohledávky jsou odvozeny od tržeb. $POHL = TRZBY * u_{\text{pohl}}$ (proměnná z tab. 22). Koeficient u_{pohl} má obdobnou funkci jako u_{kz} u krátkodobých závazků. Jejich účelem je stanovení stavu pohledávek a ostatních krátkodobých závazků. Vzhledem k tomu, že máme spočítanou výši pasiv (bilanční sumy), je možno spočítat stav peněžních prostředků následujícím způsobem $PP = A - DM - ZAS - POHL - CRA$. Peněžní prostředky jsou představovány penězi v pokladně a na účtech. Alternativně je možné sestavit výkaz cash flow, který vysvětluje pohyb peněžních prostředků (viz tab. 23). Poslední položkou rozvahy, kterou lze dopočítat, je stav oběžných aktiv $OA = ZAS + POHL + PP$. S položkou krátkodobý finanční majetek, která představuje především podíly v ovládané nebo ovládající osobě (CIII.) v rozvaze nepočítáme, tj. bereme ji po všechna období rovnou nule.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Toto dílo podléhá licenci Creative Commons
Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.

